

Konference o budoucnosti Evropy

NÁVRH SOUHRNNÉHO ZÁPISU

Pracovní skupina pro EU ve světě

Předsedající Asees Ahujaová (SE), 25. března 2022 od 9:00 do 11:30 a od 14:00 do 16:00

Zahájení schůze

Předsedkyně Asees Ahujaová, ředitelka úřadu švédského předsedy vlády, skupinu přivítala a ujala se oficiální funkce předsedkyně pracovní skupiny, přičemž nahradila švédského ministra Hanse Dahlgrena. Zdůraznila, že tento proces je zaměřen na občany a že její úloha předsedkyně a mandáty, které jí udělila švédská vláda, usnadní jednání skupiny. Rovněž informovala účastníky o tom, že ministr Dahlgren bude i nadále pozorně sledovat činnost pracovní skupiny a konference a zůstává členem výkonné rady konference.

Paní Ahujaová představila dokumenty, které tvoří základ pro diskusi a zabývají se otázkami týkajícími se metodiky a budoucích opatření. Skupina dosáhla dohody o dalším postupu a trvala na tom, že jádrem veškerých výstupů skupiny by měla být doporučení občanů. Sekretariát a občanská složka převezmou odpovědnost za jakékoli přepracování návrhů s ohledem na příspěvky pracovní skupiny, přičemž proces byl zahájen již před schůzí.

Poté vystoupil mluvčí pracovní skupiny Mansef Campos a představil pět klastrů vytvořených občany a příslušné předběžné návrhy vypracované sekretariátem:

Klaster I: Snížení závislosti EU na zahraničních subjektech;

Klaster II: Definování norem v rámci EU i mimo ni;

Klaster III: Rozhodování a soudržnost v rámci Unie;

Klaster IV: Transparentnost EU a jejích vztahů s občany a členskými státy;

Klaster V: EU jako silný aktér na světové scéně.

Klaster I

Pokud jde o snížení závislosti EU na zahraničních subjektech, byl kladen důraz na strategickou autonomii. Občané zdůraznili, že je třeba, aby ke všem návrhům přispívaly i další složky. Mluvčí ve svém vystoupení představil úpravy a doplnění stávajícího klastru požadované ze strany občanů (stejně pak bylo postupováno i v případě všech ostatních klastrů). Občané zdůraznili, že je třeba na tento klaster nahlížet v kontextu ekologické transformace.

Členové pracovní skupiny z jiných složek nejprve vyjádřili určité obavy a dotazy ohledně pracovních metod skupiny. Na své první schůzi ve funkci oficiální předsedkyně pracovní skupiny se paní Ahujaová zabývala všemi hlavními otázkami vnesenými v této souvislosti členy pracovní skupiny. Znovu zdůraznila, že občané budou v tomto procesu mít hlavní slovo, ale že budou samozřejmě také vyslyšeny názory všech ostatních složek. V rámci procesu nastal vhodný okamžik a složky byly vyzvány, aby na zasedání co nejkonkrétněji vyjádřily své názory na stávající návrhy a předložily písemné návrhy, aby je společný sekretariát začlenil a předložil mluvčímu. Hlavní součástí procesu přípravy návrhu budou občané, kteří budou i nadále schvalovat veškeré změny v koordinaci se sekretariátem. Jakékoli rozcházející se názory by měly být prezentovány transparentně. Mnoho členů pracovní skupiny na tuto výměnu reagovalo kladně a vyjádřilo názor, že stále existuje časový prostor pro to, aby mohly být k návrhům podávány příspěvky a aby návrhy byly utvářeny společně s občany.

V souvislosti s politickými otázkami tohoto klastru ostatní členové skupiny zdůraznili význam činností v oblasti výzkumu a vývoje a potřebu diverzifikovat dodavatelské řetězce jako udržitelný způsob, jak se mohou společnosti z EU posunout vpřed. Další členové zdůraznili, že je třeba odstranit závislost EU na fosilních

palivech, zejména na palivech pocházejících ze zemí mimo EU. Několik členů uvedlo, že bude třeba se zabývat tím, co je projednáváno v jiných pracovních skupinách v rámci otázek, které se překrývají, aby byl zajištěn jednotný přístup. Jeden člen zdůraznil, že v návrhu by měl být zohledněn dopad vysokých cen na zranitelné skupiny. Další členové zdůraznili, že je třeba zvažovat výhody otevřené globální ekonomiky, a občané poukázali na to, že tento klastr nespočívá v tom, že by se EU měla izolovat od světa, ale spíše v tom, že musí získat strategickou pozici a stát se lídrem na světové scéně. Potenciálními nástroji mohou být soběstačnost a rozmanitost dodávek, a to v příslušných dotčených odvětvích, a stejně tak může sloužit i využití potenciálu v oblasti společných nákupů dováženého plynu a energie.

Klastr II

Při definování norem v rámci EU i mimo ni byl kladen důraz na úsilí v oblasti ochrany životního prostředí a lidských práv a na to, že je třeba zohledňovat, jaké zdroje jsou pro nakupované zboží používány a za jakých podmínek je zboží vyráběno. Členové zdůraznili celounijní proces, který může občany informovat o etických dopadech obchodu, jakož i o tom, že je třeba, aby se EU ujala vedoucí úlohy v oblasti sociální odpovědnosti podniků. Proběhla další jednání mezi občany a ostatními členy s cílem určit, zda by některé návrhy mohly být změněny nebo přesunuty do jiných částí. Bylo zdůrazněno, že EU by měla být lídrem při prosazování lidských práv v rámci svého území i za svými hranicemi. Rovněž je důležité uznat úlohu obchodu pro rozvojové země.

Klastr III

Diskuse o rozhodování a soudržnosti v rámci EU se zaměřila na přechod od jednomyslného hlasování k hlasování kvalifikovanou většinou a na to, zda by měly existovat výjimky, v jejichž případech by byla vyžadována jednomyslnost. Bylo zmíněno, že je v době mezinárodní krize zapotřebí rychleji přijímat opatření a přijmout vyvážený přístup k rozšíření. Členové skupiny dále vysvětlili, jak probíhá hlasování kvalifikovanou většinou, a tento postup posoudili. Někteří členové rovněž zmínili možné nevýhody hlasování kvalifikovanou většinou. Ty spočívají v tom, že by mohl být oslaben hlas menších zemí při významných rozhodnutích nebo by mohlo dojít k tomu, že Unie ve svých rozhodnutích nebude jednotná. Pro účely této pracovní skupiny bylo doporučeno stanovit, že hlasování kvalifikovanou většinou je žádoucí zejména v oblasti zahraničních věcí a bezpečnosti, zatímco jiné pracovní skupiny by tento druh hlasování chtěly uplatňovat i v jiných oblastech. V souvislosti s rozšířením členové upozornili na to, že je zapotřebí zvážit diferencovanou integraci. Občané zdůraznili, že se nesnaží zablokovat vstup nových členů do EU, ale spíše chtějí, aby EU pracovala na posílení své jednoty a schopnosti rozhodovat mezi stávajícími členskými státy a aby byla stabilnější a silnější při přijímání nových členů. Občané se zavázali, že budou pracovat na přeformulování tohoto návrhu, aby byl co nejjasnější.

Klastr IV

Občané zdůraznili, že je třeba se zaměřit na informace a vzdělávání o EU a její úloze ve světě a na zapojení občanů do její činnosti. Občané rovněž zdůraznili, že je zapotřebí dále upravit stávající znění návrhu tak, aby lépe odráželo jejich přání, aby EU byla transparentní a zapojovala občany. V rámci této debaty se také diskutovalo o tom, zda by nebylo vhodnější, aby byla tato otázka projednána v pracovní skupině pro vzdělávání. Jiní členové zdůraznili, že transparentnost je užitečná pouze tehdy, jsou-li rozhodovací procesy jednoduché a srozumitelné. To musí stát v jádru budoucí politiky, která by měla být pro občany skutečně srozumitelná.

Klastr V

Při pohledu na EU jako silného aktéra na světové scéně byla předmětem diskuse také kolektivní bezpečnost v mnoha podobách: společné ozbrojené síly, evropská armáda, povinnost vzájemné pomoci a podpory podle čl. 42 odst. 7. EU má velký význam pro celý svět jakožto silný partner pro pevné hodnoty a zásady. Občané uvedli, že tento klastr se nemůže zabývat pouze obranou. Jiní členové poukázali na to, že obrana a ochrana může mít mnoho podob. Aby jí bylo dosaženo, je třeba, aby existovala společná pravidla uznávaná všemi. Hodnoty a právní předpisy EU musí být závazné a vymahatelné. Občané zdůraznili, že žádná forma kolektivní nebo sdílené obrany se nesmí zaměřovat na agresi, ale musí být spíše prostředkem obrany a posilování kolektivních zdrojů, aby se EU mohla stát ochráncem světového míru. Byly projednány vztahy EU s NATO, a přestože jsou důležité, někteří členové se vyslovili pro to, že v rámci tohoto transatlantického partnerství by Evropa měla mít výraznější identitu. Další účastníci poukázali na otázku společného úsilí o ochranu kybernetické bezpečnosti a na nedávné přijetí strategického kompasu EU.

Závěrečné poznámky

Paní Ahujaová na závěr schůze uvedla, že společný sekretariát upraví předběžné návrhy tak, aby zohledňovaly návrhy členů a složek pracovní skupiny. Jádrem těchto návrhů budou i nadále občané, a budou-li existovat doporučení, která měla u jiných složek velkou podporu a která nejsou v souladu s prioritami občanů, rovněž je do těchto návrhů začlení. V této rozpravě na plenárním zasedání a v budoucích rozpravách v plénu předsedkyně vysvětlí současný stav pracovní skupiny, zatímco mluvčí se ujme prezentace návrhů a myšlenek, na nichž jsou tyto návrhy založeny.